

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miasto Ustka na lata 2009-2015

Toruń, 27 kwietnia 2009

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

PRZESŁANKI WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	3
Europejska polityka społeczna	4
Narodowa Strategia Integracji Społecznej w Polsce	5
Zjawisko wykluczenia społecznego	6
Wykluczenie społeczne a ubóstwo	7
Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego	13
Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego do 2013	16
Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Słupskiego do roku 2011	17
Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Miejskiej Ustka	18
Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Ustka	19
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ustka na lata 2005 - 2015	20
Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Miasto Ustka na lata 2007 – 2013	20
ANALIZA SWOT W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE MIASTO USTKA	21
MISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE MIASTO USTKA	28
PLAN OPERACYJNY DLA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE MIASTO USTKA	28
1. Cel strategiczny: Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	31
1.6.3. Powołanie Inkubatora Przedsiębiorczości	46
2. Cel strategiczny: Rozwój pomocy społecznej	46
3. Cel strategiczny: Wyrównywanie dostępu do wysokiej jakości edukacji, świadczeń zdrowotnych, kultury i sportu	55
4. Cel strategiczny: Partnerstwo i współpraca podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii	58
ZAŁĄCZNIKI:	61
Wykaz wykorzystanych dokumentów	62
Diagnoza problemów społecznych Gminy Miasto Ustka – raport z przeprowadzonych badań i analiz problemów społecznych w Gminie Miasto Ustka	63

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

PRZESŁANKI WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Obowiązek opracowania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Różnorodność problemów społecznych występujących w jednostkach samorządu terytorialnego powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązanie zadań społecznych w przyszłości. Wśród nich są między innymi: ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (dz. U. Nr 96. Poz. 873), ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143), ustawa dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001), ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 123, poz. 776), ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24. Poz. 198).

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Europejska polityka społeczna

Europejska polityka społeczna została określona w głównej mierze podczas Szczytu Lizbońskiego w 2000 roku, gdzie kraje członkowskie Unii Europejskiej uznały, że zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego będzie centralnym elementem w procesie modernizacji europejskiego modelu społecznego.

W grudniu 2001r. i w lutym 2002 r. Komisja Europejska zaproponowała krajom kandydackim mechanizm ich włączenia w realizację celów Agendy Socjalnej 2000. Współpraca w dziedzinie budowania programu integracji społecznej opierała się o deklarację wspólnych działań zwaną Wspólnym Memorandum o Integracji Społecznej (*Joint Memorandum on Social Inclusion* lub *Joint Inclusion Memorandum* – JIM) przyjętym przez Komisję UE i dany kraj kandydujący. Celem JIM-ów było przygotowanie krajów kandydujących do zaawansowanego uczestnictwa w metodzie otwartej koordynacji już z chwilą przystąpienia do Unii. JIM-y z krajami kandydackimi podpisano 18 grudnia 2003 r. Zobowiązywały one do przygotowania odpowiednich dokumentów krajowych: NSIS (Narodowej Strategii Integracji Społecznej) oraz KPD (Krajowy Plan Działania). Kraje kandydujące zostały w ten sposób przygotowane do realizacji NAP (National Action Plan) w 2005 r., planu mającego na celu walkę z ubóstwem i marginalizacją społeczną (adekwatny do tych, jakie mają obecnie kraje członkowskie).

Między dokumentem JIM a Krajowym Planem Działania sytuuje się dokument NSIS. W nim podejmuje się próbę całościowej analizy sytuacji społecznej w Polsce oraz formułuje na tej bazie dalekosiężne rekomendacje.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Narodowa Strategia Integracji Społecznej w Polsce

Narodowa Strategia Integracji Społecznej (opracowana w Polsce w latach 2002 i 2003, a przyjęta przez rząd w 2004 r.) to strategia inkluzji społecznej, ukierunkowana na zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego. Ma być odpowiedzią na kilka – obserwowanych przez specjalistów – odmian kryzysu:

- kryzysu instytucjonalny – dotyczący zwłaszcza społecznych funkcji państwa, które przyjmując rolę opiekuńczą całkowicie zastąpiło jednostki w działaniach służących rozwiązaniu problemów społecznych i wywołało oraz utrwaliło społeczną bierność, bezradność i roszczeniowość,
- kryzys obywatelskiej aktywności – w rezultacie stosowania polityki opiekuńczej,
- kryzys wartości – w tym, zwłaszcza zasady pomocniczości i idei sprawiedliwości społecznej,
- kryzys struktur społecznych – którego najwyraźniejszym objawem jest pogłębianie się zróżnicowania społecznego, dotkliwego szczególnie w wymiarze nierówności szans, startu i traktowania.

Jedną z konsekwencji bądź objawów tych obserwowanych kryzysów jest pojawienie się syndromu wykluczenia społecznego. To pojęcie szersze niż ubóstwo w znaczeniu ekonomicznym, wskazujące na złożoność, kompleksowość i syndromatyczny charakter biedy, obejmującym wszystkie sfery życia – jego wymiar materialny, społeczny, obywatelski, ideologiczny. Dokumenty strategiczne mają wskazywać rozwiązanie problemu wykluczenia, a dokładniej charakter rozwiązań, który jest najbardziej pożądanym, to jest najlepiej służy rozwiązaniu problemu.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zjawisko wykluczenia społecznego

Bariery i ograniczenia rozwoju związane z wykluczeniem społecznym prowadzą do stopniowego ograniczania podmiotowości jednostek i grup społecznych, zanikania społecznej aktywności, zdolności do działania. Co jeszcze bardziej niepokojące – z tendencją do utrwalania się tego stanu rzeczy.

Zjawisko wykluczenia społecznego jest wieloaspektowe. Mamy tu bowiem do czynienia z kilkoma nakładającymi się wymiarami. Wykluczenie społeczne, które najprościej ujmując polega na nie podejmowaniu zwyczajowej i społecznie akceptowanej drogi życiowej lub wypadaniu z niej, dotyczy osób rodzin, czy grup ludności, które:

- żyją w niekorzystnych warunkach ekonomicznych (ubóstwo materialne),
- dotyczą je niekorzystne procesy społeczne na skutek masowych i dynamicznych zmian rozwojowych, np. deindustrializacji, kryzysów, gwałtownego upadku branż, regionów,
- nie zostały wyposażone w kapitał życiowy umożliwiający im normalną pozycję społeczną: odpowiedni poziom kwalifikacji, wejście na rynek pracy, założenie rodziny, a także utrudniają dostosowywanie się do zmieniających się warunków społecznych i ekonomicznych,
- nie mają dostępu do odpowiednich instytucji pozwalających na wyposażenie w kapitał życiowy, jego rozwój i pomnażanie na skutek niedorozwoju tych instytucji ze względu na: brak priorytetów, brak środków publicznych, niską efektywność funkcjonowania,
- stosowane są wobec nich praktyki dyskryminacyjne zarówno na skutek niedorozwoju właściwego ustawodawstwa, jak i kulturowych uprzedzeń oraz stereotypów,
- posiadają cechy utrudniające im korzystanie z powszechnych zasobów społecznych na skutek niesprawności, uzależnienia, długotrwałej choroby, czy innych cech indywidualnych,
- są przedmiotem niszczącego działania innych osób: przemocy, szantażu, indoktrynacji,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wykluczenie społeczne a ubóstwo

Wykluczenie społeczne związane jest istotnie z sytuacją ubóstwa. Jednak nie ma równości między zjawiskiem ubóstwa a wykluczeniem społecznym. Osoby ubogie nie muszą być wykluczone i odwrotnie – osoby wykluczone nie muszą być ubogie. Wobec ubóstwa stosowane są różne miary, przy których jeszcze zróżnicowana jest jego głębokość (*poverty depth*). Kategoria minimum egzystencji na przykład jest kategorią wskazującą na bardzo silną deprivację potrzeb materialnych i jeśli ktoś pozostaje dłużej w takiej sytuacji, to zagrożony jest nie tylko wykluczeniem społecznym, lecz także poważnymi zakłóceniami natury egzystencjalnej (rozwoju biologicznego). Z kolei kategoria ubóstwa relatywnego nie musi prowadzić do wykluczenia społecznego. Oznacza ona pogorszenie relatywnej pozycji przez wzrost zróżnicowania dochodów. W tym przypadku istotna jest analiza głębokości tego ubóstwa; odległości pozycji analizowanego przypadku od poziomu przeciętnego, czy typowego.

Obszar współwystępowania obu zjawisk; ubóstwa i wykluczenia społecznego jest prawdopodobnie znaczny. Zakres współwystępowania obu zjawisk w polskiej rzeczywistości nie był jeszcze przedmiotem badań ilościowych dostarczających empirycznych dowodów o skali obszarów wspólnych. Sprawę może też komplikować szeroka interpretacja ubóstwa jako zjawiska deprivacji potrzeb nie tylko ekonomiczno – materialnych lecz także psychologiczno – społecznych i także uwarunkowanych kulturowo. Przy takiej szerokiej interpretacji ubóstwa zakres współwystępowania obu zjawisk jest bardzo szeroki.

Analiza prowadzona w kategoriach podmiotowych (kogo dotyczy wykluczenie społeczne) zwraca uwagę na potrzebę ujęcia problemu w trzech wymiarach: (1) grup wrażliwych na wykluczenie społeczne, (2) grup realnie zagrożonych wykluczeniem społecznym w konkretnym okresie i miejscu oraz (3) grup wykluczonych.

Grupy wrażliwe na wykluczenie to:

- Dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych,
- Dzieci wychowujące się poza rodziną
- Kobiety samotnie wychowujące dzieci,
- Kobiety pozostające poza rynkiem pracy

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Ofiary patologii życia rodzinnego
- Osoby o niskich kwalifikacjach
- Osoby bezrobotne
- Żyjący w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych
- Niepełnosprawni i chronicznie chorzy
- Osoby chorujące psychicznie
- Starsze osoby samotne
- Opuszczający zakłady karne
- Imigranci

Grupy poważnie zagrożone wykluczeniem społecznym w Polsce

- Dzieci i młodzież wypadająca z systemu szkolnego
- Długookresowo bezrobotni
- Opuszczający więzienia
- Niektóre kategorie ludności wiejskiej : pracownicy byłych PGR-ów, chłopi nie produkujący na rynek
- Zagrożeń eksmisją z zamieszkiwanych lokali
- Imigranci zarobkowi wchodzący do szarej strefy zatrudnienia
- Uzależnieni od alkoholu i narkotyków
- Bezdomni
- Imigranci utrzymujący się z pracy nielegalnej

Wyróżnione grupy zostały wyodrębnione ze względu na jedno, dominujące kryterium. W rzeczywistości mamy niejednokrotnie do czynienia z współwystępowaniem cech, np. osoby bezdomne są często uzależnione, chorują psychicznie i mają inne stałe problemy zdrowotne. To oznacza, że programy ukierunkowane na zwalczanie wykluczenia, aby były skuteczne, muszą uwzględniać całokształt problemu; brać pod uwagę wszystkie czynniki wykluczenia występujące u danej osoby.

W ślad za zjawiskiem wykluczenia społecznego szczególnie dotkliwie daje się odczuć postępujący proces dezintegracji społecznej, którego podłoża należy dopatrywać się przede wszystkim w zrywaniu więzi społecznych, mających fundamentalne znaczenie dla społecznej

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

aktywności. Postępuje erozja zdolności do samoorganizacji społecznej i kształtowania demokratycznego ładu społecznego.

Więź społeczna, jako szczególna kategoria polityki społecznej, powinna stanowić kryterium kształtowania warunków sprzyjających aktywności jednostek, grup społecznych oraz instytucji obywatelskich.

Przyczyny te nie leżą po stronie wykluczonych jednostek w takim sensie, że nie są zawinione, nie wynikają z ich wad moralnych. Przyczyny te mogą być związane z cechami jednostek wykluczonych, ale cechy te są społecznie narzucane i określone. W wyróżnianych zwykle sferach społecznego funkcjonowania ludzi (odpowiadających im sferach praw człowieka) funkcjonują ważne instytucje społeczne. Przyjmując szeroką definicję instytucji, rozumianej jako zbiór norm i wartości, organizacyjnych form ich realizacji i koniecznych do tego zasobów, dotyczących wyodrębnionej sfery życia społecznego to są to: instytucje rodzinne, instytucje opiekuńcze (wspierające i zastępujące rodzinę), instytucje życia towarzyskiego, instytucje gospodarcze (instytucje ochrony pracy, firmy, rynki), instytucje polityczne (np. władza i administracja centralne, lokalna), instytucje obywatelskie (np. stowarzyszenia, zrzeszenia, kluby), instytucje socjalne (pomoc społeczna, ochrona zdrowia), instytucje kulturalne (np. edukacja, sztuka).

Funkcjonowanie systemu tych instytucji kształtuje układ szans i ryzyk oraz ułatwień i przeszkód w prowadzeniu przez jednostkę takiego życia, jakiego pragnę. W dzisiejszym społeczeństwie dostęp jednostki do potrzebnych jej dóbr i usług w coraz większym stopniu zależy od tego jak działają i współdziałają ze sobą instytucje.

Przyczyny wykluczenia i integracji społecznej mają więc instytucjonalny charakter i należy ich szukać w funkcjonowaniu poszczególnych instytucji społecznych oraz w tym, jak wzajemnie na siebie oddziałują i jak są ze sobą powiązane. Dlatego tak ważnym działaniem strategicznym państwa powinno być przywrócenie więzi społecznej jej właściwego znaczenia w budowaniu społeczeństwa zintegrowanego, zorientowanego na indywidualną oraz grupową aktywność i zaradność.

Polska zdecydowała się na tworzenie Narodowej Strategii Integracji Społecznej, aby kompleksowo przełamywać bierności – podstawową przyczynę wykluczenia społecznego. Przyczyny ekskluzji lokowane są w dwóch płaszczyznach:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- grupowej dyskryminacji, ograniczającej swobodę i możliwości działania jednostek,
- erozji więzi społecznych, prowadzącej do pozbawiania jednostki zdolności do działania.

Wykluczenie społeczne jest stanem samoutrwalającym się, którego przełamanie nie jest możliwe dopóki w praktyce życia publicznego i dyskursu nad polityką społeczną przeciwstawia się sobie swobodę działania i więzi społeczne, jednostkę i wspólnotę. W praktyce zrywanie więzi społecznych prowadzi do społecznej katastrofy. W tym przypadku szczególnie wyraźnie widać, że skuteczna polityka społeczna musi stawiać się polityką spójności społecznej, łączącej orientację na równość szans z orientacją na społeczną integrację. Podstawowym założeniem takiej polityki jest uznanie, że państwo winno podejmować działania ukierunkowane na pobudzanie aktywności jednostek, grup i organizacji, działania zmierzające na ogólnospołeczne zwiększenie szans życiowych. Taka polityka społeczna realizowana poprzez Narodową Strategię Integracji Społecznej integralnie wiąże działania w obszarze pracy, edukacji, kultury, komunikacji społecznej i zabezpieczenia społecznego. Taka polityka z jednej strony kreuje szanse poprzez pobudzanie rynku, przedsiębiorczości i zapobiegliwości, a jednocześnie z drugiej świadomie kreuje zdolność jednostek i wspólnot do korzystania z tych szans, kreuje kapitał ludzki i społeczny. Jest to strategia, której celem jest gwarancja i realizacja praw człowieka - także praw ekonomicznych i socjalnych. Ludzie marginalizowani, wykluczeni, pozbawieni praw do pracy, godnego życia, edukacji, ludzie pozbawieni dostępu do rynku pracy, stają się obywatelami drugiej kategorii.

Rozwój kapitału społecznego, tworzenie więzi społecznych wymagać będzie nie tylko aktywności ze strony osób zagrożonych marginalizacją – wymagać będzie także spójnej polityki państwa, które musi wywiązać się ze swoich obowiązków w stosunku do swoich obywateli. Państwo musi wywiązać się z gwarancji zapewniania minimalnych standardów zabezpieczenia potrzeb swoich obywateli, nie tylko na poziomie zapewniającym przetrwanie,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ale też zapewniającym minimum partycypacji społecznej. Zagwarantowane muszą być prawa obywateli zagrożonych wykluczeniem, do równego dostępu do instytucji publicznych, rynków dóbr i rynku pracy.

Sukces strategii zależy od odpowiedzialnej i aktywnej polityki państwa na polu polityki społecznej, uczestnictwa partnerów społecznych, aktywności i zaangażowania osób zagrożonych wykluczeniem, które podejmą wysiłek na rzecz zmiany swojej sytuacji.

Celem nadrzędnym prac nad Narodową Strategią Integracji Społecznej było włączenie się w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, którego głównym działaniem jest inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Konkretnie aktywności mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy;
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy;
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia;
- wspierania integracji społecznej (najlepiej poprzez pracę) aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy;

Konkretyzacja Strategii Lizbońskiej w obszarze integracji społecznej – Cele Nicejskie – obejmuje cztery podstawowe działania.

Zapewniać dostęp do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług dla wszystkich. W tym celu należy:

- Promować dostęp do zatrudnienia stabilnego i dobrej jakości dla wszystkich kobiet i mężczyzn zdolnych do pracy, w szczególności:
 - tworzyć ścieżki możliwości pracy dla grup najbardziej narażonych poprzez mobilizowanie polityk szkolenia
 - rozwijać polityki promujące łączenie pracy zawodowej i życia rodzinnego włącznie z opieką nad dziećmi i innymi osobami zależnymi

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- wykorzystywać możliwości jakie niesie w tym względzie gospodarka społeczna (firmy społeczne, praca społeczna, wolontariat itp.).
- Zapobiegać wykluczeniu ze świata pracy poprzez poprawę zatrudnialności grup zagrożonych społecznym wykluczeniem poprzez odpowiednie zarządzanie zasobami ludzkimi, lepszą organizację pracy i rozwój kształcenia ustawicznego.
- Organizować systemy zabezpieczenia społecznego w taki sposób, aby w szczególności:
 - zagwarantowane zostały niezbędne zasoby pozwalające na godne życie,
 - przewyżczone były przeszkody w zatrudnieniu oraz tworzone warunki, aby praca przynosiła:
 - przyzwoity dochód
 - była dostępna dla grup o niskiej zatrudnialności.
- Wprowadzić polityki, które mają na celu dostępność przyzwoitych i higienicznych mieszkań dla wszystkich, jak również podstawowych usług, koniecznych by żyć normalnie mając na uwadze lokalne warunki (np. elektryczność, woda, ogrzewanie).
- Wprowadzić polityki, które mają na celu dostępność opieki zdrowotnej dla wszystkich odpowiednio do ich sytuacji, włączając w to osoby zależne od opieki innych.
- Rozwijać, z korzyścią dla osób zagrożonych wykluczeniem, usługi i towarzyszące im środki, które pozwolą im na skuteczny dostęp do edukacji, wymiaru sprawiedliwości i innych publicznych czy prywatnych usług takich, jak kultura, sport i wypoczynek.

Zapobieganie ryzyku wykluczenia. Służyć temu powinno:

- Rozwijanie potencjału społeczeństwa opartego na wiedzy i nowych technologiach informacyjnych i komunikacyjnych, dbając o to by nikt nie został wykluczony, w szczególności osoby niepełnosprawne.
- Wprowadzanie polityki, które mają zapobiegać kryzysowym sytuacjom życiowym takim jak zadłużenie, wykluczenie ze szkoły, stanie się bezdomnym.
- Uruchomienie działań mających na celu zachowanie solidarności w ramach rodziny we wszelkich jej formach.

Pomoc najbardziej narażonym (wspieranie najsłabszych). Temu celowi sprzyjać będzie:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Promowanie społecznej integracji kobiet i mężczyzn zagrożonych trwałym ubóstwem, np. z powodu niepełnosprawności lub należenie do grup o szczególnych problemach integracyjnych.
- Podejmowanie działań w celu eliminacji wykluczenia dzieci i tworzenie im możliwości społecznej integracji.
- Podejmowanie wszechstronnych działań z korzyścią dla obszarów dotkniętych wykluczeniem.
- Mobilizacja wszystkich aktorów (podmiotów) ze sfery polityki, gospodarki i społecznej.

Polegać to powinno na:

- Promowaniu, zgodnie z krajową praktyką, uczestnictwa i wyrażania swoich doświadczeń ludziom dotkniętym wykluczeniem, szczególnie, gdy chodzi o ich sytuację oraz działania i środki, które ich dotyczą.
- Włączaniu polityki zwalczania wykluczenia w całościową politykę poprzez:
 - mobilizowanie władz publicznych na wszystkich szczeblach zgodnie z ich kompetencjami
 - rozwijanie struktur i procedur koordynacyjnych
 - przystosowanie administracyjnych i społecznych służb do potrzeb osób podlegających wykluczeniu i zapewnienie, że personel pierwszej linii jest wrażliwy na te potrzeby.
- Promowaniu dialogu i partnerstwa między wszystkimi zainteresowanymi instytucjami, publicznymi i prywatnymi, np. poprzez:
 - angażowanie partnerów społecznych, organizacji pozarządowych dostarczających usługi społeczne do walki z różnymi formami wykluczenia społecznego.
 - zachęcanie do społecznej odpowiedzialności i aktywnego zaangażowania wszystkich obywateli w walce przeciw społecznemu wykluczeniu.
 - wspieranie społecznej odpowiedzialności biznesu.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

18 lipca 2005 roku pomorscy radni jednogłośnie przyjęli zaktualizowaną Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego. Jest to podstawowy dokument strategiczny wytyczający kierunki rozwoju województwa pomorskiego aż do roku 2020.

Nowa sytuacja społeczno-gospodarcza, w której znalazło się województwo pomorskie, w tym zwłaszcza przystąpienie Polski do Unii Europejskiej, sprawia, że uchwalona przez Sejmik Województwa Pomorskiego w roku 2000 Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego wymagała aktualizacji.

W październiku 2004 roku Sejmik Województwa Pomorskiego przyjął harmonogram i tryb pracy nad aktualizacją Strategii. W dniu 6 kwietnia 2005 roku Zarząd Województwa Pomorskiego przyjął "Wstępny projekt zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego", rozpoczynając jednocześnie proces konsultacji społecznych tego dokumentu, który trwał do 13 maja 2005 roku.

Po zakończonych konsultacjach społecznych opracowano "Projekt Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego", który Zarząd Województwa Pomorskiego przekazał 10 czerwca br. pod obrady Komisji Sejmikowych, a następnie Sejmikowi Województwa Pomorskiego.

Nowy dokument "Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego" zawiera:

- przesłanki aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego,
- opis otoczenia województwa pomorskiego,
- województwo pomorskie w roku 2005
- wizję województwa pomorskiego w roku 2020, która została zdefiniowana następująco:

"Województwo pomorskie 2020 roku to znaczący partner w Regionie Morza Bałtyckiego - region czystego środowiska; wysokiej jakości życia; rozwoju opartego na wiedzy, umiejętnościach, aktywności i otwartości mieszkańców; silnej i zróżnicowanej gospodarki; partnerskiej współpracy; atrakcyjnej i spójnej przestrzeni, a także kultywowania wielokulturowego dziedzictwa oraz tradycji morskich i solidarnościowych."

- trzy nowe Priorytety, cele strategiczne i ich kierunki działań, które obejmują następujące tematy:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KONKURENCYJNOŚĆ	SPÓJNOŚĆ	DOSTĘPNOŚĆ
1. Lepsze warunki dla przedsiębiorczości i innowacji	1. Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej	1. Efektywny i bezpieczny system transportowy
2. Wysoki poziom edukacji i nauki	2. Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo	2. Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej
3. Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne	3. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	3. Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych
4. Efektywna sfera publiczna	4. Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia	4. Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego
5. Silna pozycja i powiązania Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta w układzie ponadregionalnym, głównie bałtyckim	5. Wzmacnianie subregionalnych ośrodków rozwojowych	

- sposób realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego,
- schemat struktury Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego

Marszałek Województwa Pomorskiego przyjmując ostateczny kształt zaktualizowanej Strategii podkreślał, iż Organy Samorządu Województwa nie mogą i nie powinny być jedynymi podmiotami zaangażowanymi w realizację Strategii. Potrzebne jest partnerstwo oparte o rozbudowaną i efektywną sieć współpracy instytucjonalnej, która umożliwi wprowadzenie w życie kierunków rozwojowych określonych w dokumencie. Sieć obejmująca

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

jednostki samorządu terytorialnego, partnerów społeczno-gospodarczych, uczelnie, organizacje przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, instytucje rządowe, a także inne regiony i instytucje krajowe i zagraniczne. Taka sieć powinna być organizowana i koordynowana przez Samorząd Województwa, działając w oparciu o zasady zaproponowane w Strategii.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego do 2013

Samorząd Województwa Pomorskiego zdecydował o podjęciu działań na rzecz budowania Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego do roku 2013 w formie dokumentu towarzyszącego Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego. Uchwałą Nr 589/XXXV/05 Sejmik Województwa Pomorskiego z dnia 8 lipca 2005 roku, zmienioną Uchwałą Nr 800/XLIV/06 Sejmiki Województwa Pomorskiego z dnia 27 lutego 2006 roku przyjął harmonogram opracowania Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego do 2013 roku.

Polityka społeczna winna być realizowana poprzez 4 rodzaje działań:

- działania prewencyjne;
- wczesną interwencję;
- interwencję kryzysową;
- integrację społeczną i zawodową.

Najważniejszym założeniem polityki społecznej jest umożliwienie mieszkańcom Pomorza pełnego rozwoju i uczestnictwa w życiu gospodarczo – społecznym. Obowiązkiem administracji i samorządu jest stwarzanie takich warunków i przestrzeni, które umożliwiają mieszkańcom na każdym etapie życia i w każdej wspólnotie, w której uczestniczą – rodzinie, grupie rówieśniczej, miejscu edukacji i pracy, wspólnotie lokalnej, możliwości suwerennej samorealizacji i podejmowania odpowiedzialności za jakość życia i dobro wspólne. Konieczne są przy tym działania na rzecz realizacji wartości, jakimi są: spójność i solidarność społeczna – to znaczy wyrównywanie szans wszystkich osób i grup społecznych regionu i solidarne współdziałanie na rzecz pełnej integracji i reintegracji, przeciwdziałanie marginalizacji i dążenia do inkluzji, troska o zachowanie tożsamości kulturowej.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Założenia te powinny być realizowane w oparciu o zasady:

- pomocniczości
- uznania troski o zdrowie i wykształcenie jako fundamentu rozwoju
- traktowanie dobrze funkcjonującej rodzin jako gwaranta prawidłowego rozwoju, samorealizacji i szkołę budowania umiejętności dialogu, partnerstwa i uczestnictwa
- zapewnienie równego dostępu do praw, dóbr i usług w tym dostępu do nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych
- dialogu i partnerstwa jako fundamentu inicjatyw / działania wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację polityki społecznej
- zasada otwartości i przejrzystości działań

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Słupskiego do roku 2011

Wariant rozwoju obejmuje 14 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno – gospodarczego Powiatu Słupskiego.

Priorytety

- Stworzyć warunki do dalszego zwiększania nakładów na realizację nowych inwestycji infrastrukturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem dróg
- Stworzyć warunki umożliwiające wykorzystanie procesu integracji europejskiej dla rozwoju powiatu

Cele niezbędne:

- Podjęcie działań w kierunku wykorzystania nowych technik i technologii w przetwarzaniu lokalnych bogactw naturalnych i bazy surowcowej
- Tworzenie warunków do aktywizacji i rozwoju obszarów wiejskich
- Tworzenie warunków do zróżnicowanego wykorzystania gospodarczego istniejącego potencjału i rodzinnej gospodarki rolnej oraz wielofunkcyjnego rozwoju powiatu
- Poszerzyć i zwiększyć dostępność kształcenia w zakresie edukacji językowej, informatycznej i kulturalnej

Cele pierwszorzędne:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Podjęcie działań w kierunku zmiany systemu pomocy społecznej i ochrony zdrowia
- Stworzenie warunków dla rozwoju turystyki i agroturystyki
- Tworzenie warunków dla jakościowego wzrostu subregionalnego znaczenia Powiatu Słupskiego
- Wielokierunkowa promocja powiatu
- Podejmowanie działań dla zmniejszenia stopy bezrobocia i jego społecznych skutków
- Stworzenie warunków inwestowania dla kapitału rodzimego i zagranicznego
- Tworzenie warunków i wspieranie rozwoju gospodarstw ekologicznych
- Podejmowanie działań w kierunku rozwoju infrastruktury oświatowej i kulturalnej

Zidentyfikowane i zhierarchizowane cele w tych obszarach stanowią wypełnienie założonej w Strategii misji i sięgają w swych założeniach roku 2011.

Słupski Powiatowy Program na Rzecz Zatrudnienia i Spójności Społecznej

Dokument wyjściowy do zidentyfikowania priorytetów, celów szczegółowych oraz kierunków działań w obszarze Rynku Pracy został opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku

Priorytet:

- Wzrost zatrudnienie poprzez aktywizację osób bezrobotnych i biernych zawodowo

Cele szczegółowe:

- Wspieranie wzrostu aktywności osób bezrobotnych na rynku pracy
- Doskonalenia i rozwój potencjału zawodowego osób bezrobotnych, poprawa jakości edukacji
- Wspieranie przedsiębiorczości i samo zatrudnienia
- Aktywizacja grup bezrobotnych będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy i zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Zwiększenie szans w wejściu na rynek pracy osób niepełnosprawnych
- Zwiększenie dostępności do usług Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku
- Rozwój partnerskich relacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym Powiatowego Urzędu Pracy

Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Miejskiej Ustka

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wytyczne Ministerstwa Gospodarki i Pracy i Komisji Europejskiej jasno określają, że Plan Rozwoju Lokalnego powinien być realizowany w ramach priorytetu III Rozwój Lokalny i ukierunkowany powinien być na „wspieranie ośrodków gospodarczych poprzez realizację projektów z zakresu infrastruktury technicznej, zwłaszcza połączeń transportowych pomiędzy centralami regionalnymi, infrastruktury środowiskowej, lokalnej infrastruktury turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej, edukacyjnej oraz ochrony zdrowia, tworzenia i rozwoju lokalnych mikroprzedsiębiorstw, infrastruktury służącej działalności oraz rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich, przemysłowych i powojennych.

Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy miejskiej Ustka zakłada:

- realizację zadań UE w zakresie zwalczania długotrwałego bezrobocia oraz umożliwienie ludziom młodym wejście w życie zawodowe
- realizację zadań UE odnośnie obszarów miejskich
- uzupełnienie niedostatków w infrastrukturze turystycznej
- wykorzystanie terenów dla rozwoju zagospodarowania turystycznego
- zapewnienie ładu przestrzennego i estetyki
- rekultywacja terenów zdewastowanych i zdegradowanych w wyniku eksploatacji surowców mineralnych oraz innej działalności gospodarczej
- rozwój usług turystycznych i małej gastronomii
- rozwijanie turystyki na bazie atrakcyjnych obiektów zabytkowych i rewitalizowanych
- ochrona walorów turystycznych i wypoczynkowych miasta

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Ustka

Celem nadrzędnym Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Ustka w procesie powstawania było stworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości na terenach zdegradowanych, a także na podniesienie standardów lokalowych osób tam mieszkających. Celem programu było stworzenie warunków umożliwiających zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Ustka miał na celu zaplanowanie wszelkich niezbędnych działań na najbliższe dziesięć lat, które powstrzymają proces degradacji wyszczególnionego terenu miasta. Drugą niezwykle ważną funkcję tego

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

dokumentu jest aktywizacja wszystkich środowisk na rzecz rewitalizacji. Władze publiczne, organizacje i związki społeczne, a także inne organizacje lokalne miały w porozumieniu prowadzić najróżniejsze działania na rzecz odnowy najstarszej dzielnicy miasta Ustki.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Ustka nakreśla działania jakie muszą zostać przeprowadzone na rzecz ożywienia społecznego i gospodarczego, a także zwiększenia potencjału turystycznego i kulturowego całego obszaru przewidzianego do rewitalizacji. Jest także jednym z podstawowych dokumentów programowych do ubiegania się o zewnętrzne środki finansowe.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ustka na lata 2005 - 2015

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ustka jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej. Szczegółowe kierunki działań określone zostały w pięciu obszarach:

- budownictwo socjalne
- ochrona zdrowia
- edukacja publiczna
- pomoc społeczna
- rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

Strategia ta nie jest w Ustce w całości realizowana. Część rozpoznanych przy jej tworzeniu problemów społecznych znalazło jednak w Gminie Miasto Ustka rozwiązania – dotyczy to zwłaszcza budownictwa socjalnego.

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Miasto Ustka na lata 2007 – 2013

Wynikiem Strategii Rozwoju Turystyki Gminy Miasto na lata 2007 – 2013 jest misja turystyczna Ustki nawiązująca w sposób bezpośredni do określeń sformułowanych w Strategicznym Programie Ekorozwoju Miasta Ustki opracowanym w 1996 roku i pośrednio do proponowanego zaktualizowanego zapisu priorytetów w nowszym dokumencie, jakim jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Ustki z roku 2001. Priorytety Strategii Turystyki w Ustce zgodnie z przyjętymi założeniami zostały w części

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

audytowej powiązane z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020, a cele strategiczne wraz z kierunkami działania ze Strategią Rozwoju Turystyki w Województwie Pomorskim na lata 2004 – 2013.

Misja turystyczna Ustki:

- Ustka – nadmorskie miasto uzdrowskowe z dobrze rozwiniętą bazą wypoczynkową i rekreacyjną dostosowana do turystyki konferencyjnej
- Miasto o dużym udziale zieleni miejskiej, różnorodnym charakterze, zharmonizowane z zielonym otoczeniem – przenikającym do wnętrza miasta poprzez aleje spacerowe, ścieżki pieszo – rowerowe, parki zdrojowe i kulturowe i powiększające się zrewitalizowane obszary miasta
- Miasto zintegrowane społecznie i gospodarczo po obu stronach portu ustckiego, aktywnie wykorzystujące walory portu i jego potencjał dla rozwoju różnych atrakcji turystycznych i sportów wodnych
- Miasto wielofunkcyjne i różnorodne potrafiące dostosować swoją ofertę turystyczną do rzeczywistych potrzeb turystów odwiedzających miasto w różnych porach roku
- Miasto konkurencyjne wśród innych miast bałtyckich – o niepowtarzalnych walorach prozdrowotnych, miejscami do spotkań towarzyskich i rozrywki nieingerującej w przestrzeń rekreacji i wypoczynku
- Ustka – centrum klastera turystycznego opartego na walorach i atrakcjach turystycznych miasta i obszaru nadmorskiego krajobrazu klifowego i wydmowego, oraz w sąsiedztwie Słowińskiego Parku Narodowego, Parku Krajobrazowego Doliny Słupi, rezerwatów przyrody i zabytków dziedzictwa kulturowego.

ANALIZA SWOT W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE MIASTO USTKA

Analiza SWOT służy określeniu pozytywnych i negatywnych cech wewnętrznych i zewnętrznych, wpływających na rozwój polityki społecznej Miasta, a więc na sposób rozwiązywania problemów społecznych w Mieście.

Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter anglojęzycznych kategorii:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

S – strengths – silne strony (zasoby Gminy Miasta Ustka, pozytywne czynniki wewnętrzne)

W – weaknesses – słabe strony (zasoby Gminy Miasta Ustka, negatywne czynniki wewnętrzne)

O – opportunities – możliwości, szanse (otoczenie, pozytywne czynniki zewnętrzne)

T – threats – zagrożenia (otoczenie, negatywne czynniki zewnętrzne)

Silne strony (strengths) i słabe strony (weaknesses) to takie czynniki, na które wpływ mają lokalne instytucje i lokalna społeczność – mieszkańcy Miasta Ustka. Natomiast możliwości i zagrożenia lokowane na zewnątrz to między innymi czynniki polityczne, ekonomiczne, społeczne, prawne w bliższym i dalszym otoczeniu Miasta, które oddziałują na rozwój miasta i możliwości rozwiązywania problemów społecznych w Ustce.

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
Silne strony:	Słabe strony:
1. Różnorodność działań pomocowych stosowanych przez instytucje pomocy społecznej	1. Ograniczona liczba instytucji pomocy społecznej w Mieście
2. Wysoki poziom zaangażowania osób odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych	2. Stosunkowo niewielki udział działań aktywizacyjnych w podejmowanych działaniach na rzecz rozwiązywania problemów społecznych
3. Funkcjonowanie organizacji pozarządowych zajmujących się polityką społeczną (Bene Vita, Caritas)	3. Niewystarczające środki finansowe na zatrudnianie nowych pracowników i szkolenie kadr pomocy społecznej w Gminie Miasta Ustka
4. Powstanie Zespołu Konsultacyjno-Koordynacyjnego, gromadzącego przedstawicieli różnych instytucji podejmujących działania na rzecz	4. Niskie zarobki w instytucjach pomocy społecznej i zagrożenie wypaleniem zawodowym

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

rozwiązywania problemów społecznych. Zespół stanowi ciało doradcze dla opracowujących Strategię	5. Brak przedstawicieli pracodawców w Zespole Konsultacyjno-Koordynującym
5. Rozwijająca się współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi i instytucjami realizującymi zadania z zakresu polityki społecznej	6. Ograniczony udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w Zespole
6. Dobry przepływ informacji między podmiotami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych	7. Niewystarczająca koordynacja działań między podmiotami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych
7. Zidentyfikowane problemy Miasta w zakresie polityki społecznej (obecne również w innych dokumentach strategicznych Miasta)	8. Ograniczona współpraca i wymiana informacji między instytucjami polityki społecznej a pracodawcami z terenu Powiatu
8. Realizowane w powiecie programy przeciwdziałania patologiom społecznym (m.in. przez MKRPA)	9. Nie wszystkie zidentyfikowane problemy przekładają się na działania naprawcze
9. Aktywne poszukiwanie rozwiązań problemów społecznych w Mieście (uwzględnienie ich w Strategii Rozwoju i w Lokalnym Programie Rewitalizacji)	10. Brak spójnej wizji realizacji programów przeciwdziałania patologiom społecznym
10. Wyznaczanie kierunków, priorytetów polityki społecznej w mieście	11. Brak systematycznego monitoringu realizacji zaprojektowanych działań rozwiązujących problemy społeczne Miasta
11. Znaczący udział podmiotów niepublicznych w zakresie tworzenia polityki społecznej oraz miejskich programów i strategii,	12. Niewystarczające zaplecze techniczne dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
12. Istniejąca praktyka udziału przedstawicieli różnorodnych organizacji i instytucji w tworzeniu miejskich	13. Bardzo ograniczona oferta edukacyjna dla dorosłych
	14. Niewystarczający monitoring rynku pracy, pozwalający na dostosowanie oferty edukacyjnej do jego potrzeb.
	15. Ograniczona współpraca między instytucjami pomocy społecznej

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

programów i strategii,	i sektorem edukacji
13. Wspieranie aktywności społecznej organizacji pozarządowych	16. Mało atrakcyjna (całoroczna) oferta kulturalna dla wszystkich grup wiekowych mieszkańców
14. Rozbudowana sieć szkół średnich	17. Ograniczone możliwości korzystania z infrastruktury rehabilitacyjnej dla mieszkańców (wystawione na sprzedaż „Uzdrowisko Ustka”)
15. Zróżnicowana oferta edukacyjna dla młodzieży	18. Wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych w Mieście, zwłaszcza wśród kobiet
16. Zaplecze dla działań kulturalnych i sportowych	19. Przewaga działań pomocowych nad aktywizacyjnymi
17. Zaplecze umożliwiające bogatą ofertę usług medycznych dla mieszkańców	19. Bierność osób bezrobotnych
18. Realizowane programy aktywizacyjne	20. Niewystarczające wsparcie osób bezrobotnych ze strony organizacji pozarządowych
19. Możliwości zmiany kwalifikacji zawodowych przez mieszkańców Miasta – oferta PUP	21. Niewielka liczba przedsiębiorstw tworzących nowe miejsca pracy
20. Istnienie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych integrującej działania podejmowanym w tym zakresie w Mieście	22. Niewielka gotowość mieszkańców do uruchamiania własnej działalności gospodarczej
20. Zaangażowanie instytucji pozarządowych do rozwiązywania problemów uzależnień w mieście	23. Brak działań wspomagających podjęcie własnej działalności gospodarczej
21. Zaangażowanie instytucji pozarządowych do rozwiązywania problemu bezdomności w Mieście	24. Ograniczone możliwości zmiany kwalifikacji (programami szkoleniowymi nie są objęte osoby zatrudnione)
	25. Niewystarczająca dostępność terapii dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy na terenie Miasta

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	26. Brak możliwości noclegowych dla ofiar przemocy 27. Niewystarczająco rozwinięte kanały przepływu informacji o możliwości uzyskania wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych 28. Niewystarczające zrozumienie zasad funkcjonowania systemu polityki społecznej wśród społeczeństwa 29. Powstanie enklawy wykluczenia społecznego przez stworzenie osiedla mieszkań socjalnych na terenie Miasta
--	---

Zjawiska obserwowane w Mieście Ustka są związane także z procesami dotyczącymi całego systemu społecznego i ekonomicznego. Poniżej przyglądamy się jakie czynniki zewnętrzne stanowią wzmocnienie pozytywne, a jakie tworzą dodatkowe bariery rozwojowe dla Miasta.

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
Szanse: 1. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację programów z zakresu polityki społecznej, w tym w ramach projektów systemowych (PUP, PCPR, OPS) 2. Zacieśnienie ponadlokalnej współpracy instytucji na rzecz rozwiązywania	Trudności i zagrożenia: 1. Niespójność przepisów prawa i trudności w jego interpretacji 2. Brak rozwiązań systemowych dla polityki społecznej. 3. Brak rozwiązań systemowych motywujących pracowników społecznych do kształcenia i aktywności; brak

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

problemów społecznych (współpraca pomiędzy gminami i pomiędzy powiatami) 3. Rozwój instytucji szkolących w zakresie polityki społecznej 4. Wzrost świadomości obywateli w zakresie integracji społecznej osób niepełnosprawnych 5. Rosnące wykorzystanie wolontariatu jako sposobu na wspieranie działań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych 6. Wzrost akceptacji dla innowacyjnych rozwiązań problemów rynku pracy (np. pracy tymczasowej, na zastępstwo, e-pracy, mentoringu, itp.) 7. Wzrost poziomu wykształcenia społeczeństwa, wzrost kwalifikacji pracowników. 8. Wzrost dostępności do informacji (internet, telefonia komórkowa, e-learning) 9. Liczne oferty nauki i pracy za granicą 10. Coraz bogatsza oferta edukacyjna dla dorosłych, w tym dla osób aktywnych zawodowo 11. Wzrost gospodarczego w Polsce (mimo globalnego kryzysu finansowego)	programów zaradczych syndromowi wypalenia zawodowego wśród pracowników socjalnych i administracji pracy. 4. Negatywne cechy rynku pracy w Polsce (wysoki poziom bezrobocia, tworzenie się subkultur biedy, dewaluacja dyplomów, spadek podaży na pracę, odpływ młodych, wykształconych na rynki zagraniczne) 5. Konsekwencje psychospołeczne sytuacji ekonomicznej: bierność, bezradność, rozszczeniowość. 6. Ograniczone zasoby finansowe na wkład własny instytucji polityki społecznej w procesie pozyskiwania środków pozabudżetowych 7. Przeciążenia instytucji polityki społecznej zadaniami, bez jednoczesnego wzmacniania kadrowego tych instytucji. 8. Rutynowość i formalizm w działaniach podejmowanych przez instytucje pomocy społecznej. 9. Niewystarczająca współpraca między instytucjami szczebla rządowego i samorządowego na rzecz rozwiązywania problemów społecznych 10. Niewystarczający poziom aktywności społeczeństwa w Polsce 11. Obserwowany deficyt obywatelskości u
---	---

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	młodzieży 12. Polityka mieszkaniowa niedostosowana do potrzeb (brak mieszkań dla młodych ludzi)
--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE MIASTO USTKA

Misja wskazuje naczelny cel polityki społecznej w Gminie Miasta Ustka, wokół którego powinny koncentrować się działania lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych.

Misja oddaje aspiracje mieszkańców, ale jednocześnie ma stanowić czynnik integracji lokalnej społeczności wokół zasadniczych spraw służących długofalowemu rozwojowi społecznemu Miasta Ustka.

W wyniku badań empirycznych oraz konsultacji z Zespołem Konsultacyjno-Koordynującym w Gminie Miasto Ustka przyjęto następującą Misję polityki społecznej:

Rozwój stałej i efektywnej współpracy instytucji publicznych i niepublicznych służącej integracji społecznej oraz wysokiej jakości życia mieszkańców Miasta Ustka.

PLAN OPERACYJNY DLA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE MIASTO USTKA

Obszary priorytetowe

Polityka społeczna miasta Ustka w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu powinna opierać się na:

1. Zasadzie integracji społecznej i dostępności wszystkich obywateli do wszystkich obszarów życia społeczno-gospodarczego
2. Uwzględniać w szczególności rozwiązania kierowane do grup doświadczających lub narażonych na wykluczenie społeczne: osób bezrobotnych (w tym w szczególności kobiet) i absolwentów szkół.
3. Celach uznanych za priorytetowe (tj. sfery, które powinny odzwierciedlać zasadnicze pola działań w zakresie polityki społecznej w Gminie Miejskiej w najbliższych 6 latach):

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- 1.** Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.
- 2.** Rozwój pomocy społecznej przez zbudowanie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodzin z grup zagrożonych bądź dotkniętych wykluczeniem społecznym.
- 3.** Wyrównywanie dostępu do wysokiej jakości edukacji, świadczeń zdrowotnych, kultury, sportu i mieszkalnictwa.
- 4.** Partnerstwo i współpraca podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii

Cele strategiczne

Cele te należą do grupy celów kierunkowych (odpowiadają na pytanie: co chcemy osiągnąć?) i długofalowych.

Cele operacyjne

Cele operacyjne wskazują określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych i dotyczą krótszego horyzontu czasowego (4-6 lat). Odpowiadają na pytanie: jak osiągnąć założone cele strategiczne.

Zadania

Zadania to konkretne działania służące realizacji celów. Są one podstawą wdrażania Strategii, posiadają więc określone ramy organizacyjne – instytucję koordynującą, partnerów, termin realizacji i źródła finansowania.

W Strategii uwzględnione są zadania już podejmowane w Mieście Ustka przez instytucje publiczne i niepubliczne, wymagające kontynuacji, często jednak wymagające także zintensyfikowania, lepszej koordynacji, większej spójności, uzupełnienia o nowe instrumenty.

Cele i zadania zawarte w Strategii powinny być stale monitorowane i weryfikowane w zależności od szybko zmieniającego się otoczenia, jak również zasobów gminy miejskiej i potrzeb jej mieszkańców. Jest to podstawowy element procesu wdrażania planu strategicznego.

Poniżej zamieszczono plan operacyjny „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Ustka” na poziomie czterech obszarów priorytetowych.

Cztery wymienione obszary priorytetowe obejmują następujące cele operacyjne:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- 1. Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.**
 - 1.1. Aktywizacja zawodowa absolwentów szkół, ludzi młodych pozostających bez pracy
 - 1.2. Aktywizacja zawodowa kobiet
 - 1.3. Rozwój systemu szkoleń i kursów dla osób bezrobotnych
 - 1.4. Rozwój poradnictwa zawodowego, w tym dla młodzieży i osób aktywnych zawodowo
 - 1.5. Zwiększenie szans dla osób zagrożonych wykluczeniem przez podejmowanie prac czasowych
 - 1.6. Promocja przedsiębiorczości
- 2. Rozwój pomocy społecznej przez zbudowanie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.**
 - 2.1. Doskonalenie zaplecza instytucjonalnego pomocy społecznej
 - 2.2. Rozwój współpracy instytucji pomocy społecznej
 - 2.3. Profilaktyka i terapia osób uzależnionych i współuzależnionych
 - 2.4. Efektywny system opieki nad rodziną i dziećmi
- 3. Wyrównywanie dostępu do wysokiej jakości edukacji, świadczeń zdrowotnych, kultury, sportu i mieszkalnictwa**
 - 3.1. stworzenie oferty edukacyjnej dla ludzi dorosłych
 - 3.2. stworzenie i promowanie oferty kulturalnej i sportowej dla mieszkańców
 - 3.3. stworzenie i promowanie programu zdrowego stylu życia
 - 3.4. utrzymanie dostępu do mieszkalnictwa komunalnego
- 4. Partnerstwo i współpraca podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii**
 - 4.1. wypracowanie systemu monitorowania Strategii
 - 4.2. efektywny system wdrażania Strategii

Należy podkreślić, że część działań wskazanych w Strategii to działania już podejmowane przez lokalne instytucje i organizacje (do tej grupy należą działania realizowane przez PUP Słupsk z Filią w Ustce: zadania 1.1.2, 1.1.4, 1.3.1, 1.3.4, 1.4.1.). Wydaje się jednak zasadne podkreślenie, że działania już podejmowane powinny być: 1) po pierwsze intensywniejsze (obejmować większe grupy osób, mieć bardziej aktywną formę, itp.), 2) po drugie powinny wzmacniać motywację osób bezrobotnych, ale także osób zatrudnionych (bez ciągłego zatrudnienia, zagrożonych zwolnieniami,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

jedynych żywicieli rodzin – w myśl art. 2/18 i 2/19, WE 800/2008) do korzystania z dostępnych już dziś form pomocy, 3) powinny być – w sposób skoordynowany – podejmowane razem z innymi instytucjami i organizacjami kierującymi działania do grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem, 4) wreszcie, po czwarte, powinny być intensywniej promowane wśród mieszkańców. Dodatkowo, ważne jest wprowadzenie zapisów również już istniejących rozwiązań do dokumentu strategicznego, ze wskazaniem celowości kontynuowania tego typu działań, nawet gdyby Ustawodawca zniósł jakąś (efektywną) formę pomocy jako obligatoryjnie stosowaną.

1. Cel strategiczny: Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.

1.1. Cel operacyjny: Aktywizacja zawodowa absolwentów szkół

Analiza danych na temat bezrobocia w Gminie Miasta Ustka wskazuje na potrzebę tworzenia systemów wsparcia dla osób młodych, które po zakończeniu edukacji są na etapie kształtowania własnego warsztatu zawodowego oraz zdobywania umiejętności. Do podobnej konkluzji prowadzi analiza wyników badań sondażowych wśród młodzieży z ostatnich klas szkół ponadpodstawowych. Młodzież – nawet na kilka miesięcy przed ukończeniem edukacji w szkole ponadgimnazjalnej – nie ma wyobrażenia o możliwościach dalszego kształcenia bądź możliwościach zawodowych.

Istotnym zagadnieniem jest szybkie dostosowywanie profili kształcenia szkół do zmieniającego się rynku pracy (w tym do rynku ponadlokalnego) oraz budowanie oferty edukacyjnej w sposób, który wyposaża uczniów w pożądane umiejętności praktyczne ale także nauczenie umiejętnego, samodzielnego poszukiwania pracy.

W tym kontekście ważne jest też kontynuowanie i wzmocnienie działań, które młodzież przygotowują w rynku pracy: zatrudnienie czasowe, na zastępstwo, wolontariat i inne elastyczne formy zatrudnienia.

Zadania:

1.1.1. Bieżące monitorowanie wykształcenia i kwalifikacji młodych ludzi, w tym absolwentów szkół ponadgimnazjalnych Gminy Miejskiej

Niezbędne jest regularne monitorowanie charakteru kwalifikacji i kompetencji, jakie młodzi ludzie zdobywają w szkołach i tworzenie na tej podstawie narzędzi wsparcia dla szkół, młodzieży i absolwentów przez uzupełnianie oferty edukacyjnej (np. w systemie nieobowiązkowym). Ważne jest przy tym monitorowanie poziomu tzw. „odpadu” szkolnego,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

tj. tego, ilu uczniów wypada z systemu kształcenia (np. porzucając szkołę). Jest to grupa uczniów szczególnie narażona na wykluczenie społeczne.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Inspektor d/s Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miasta	Powiatowy Urząd Pracy, szkoły, pracodawcy	działania ciągłe	budżet Miasta

1.1.2. Organizacja we współpracy z pracodawcami staży w celu zdobycia przez młodych ludzi koniecznych umiejętności – kontynuacja działania

Staże umożliwiają osobom młodym wykorzystanie w sposób praktyczny wiedzy zdobytej w procesie edukacji i uzyskanie niezbędnego w dalszej pracy zawodowej doświadczenia. Jest to forma aktywizacji z powodzeniem stosowana już przez Powiatowy Urząd Pracy. Wskazane jest rozszerzenie zakresu takich działań we współpracy z innymi instytucjami rynku pracy, np. z OHP – obecnie marginalnie obecnego ze swoimi działaniami w Mieście.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy	Pracodawcy, Ochotnicze Hufce Pracy	działania ciągłe	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

1.1.3 Mentoring – nowoczesne przygotowanie do zawodu

Do dn. 01.02.2009 stosowane były umowy z pracodawcami w celu zdobycia przez osoby wyłączone z rynku pracy doświadczenia zawodowego w ramach przygotowania zawodowego. Umowy te obejmowały osoby długotrwale bezrobotne, bez kwalifikacji zawodowych, niepełnosprawne i samotnie wychowujące przynajmniej jedno dziecko do lat 7, a ich celem było uzyskanie niezbędnych w dalszej pracy zawodowej nowych kwalifikacji poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych. Jest to forma aktywizacji,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

która z powodzeniem stosowana była przez Powiatowy Urząd Pracy (od 1.02.2009 Ustawa likwiduje ten instrument aktywizacyjny). Narzędzie to można zastąpić bardziej nowoczesnym instrumentem – mentoringiem (to zasada polegająca na wyznaczeniu do przyuczania do pracy pracowników doświadczonych, którzy przez okres „ochronny” otaczają opieką nowego pracownika, który stopniuje trudność przydzielanych nowemu pracownikowi zadań, ocenia poziom wzrostu umiejętności przyuczanego pracownika)

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział SOKS Urzędu Miasta	Powiatowy Urząd Pracy, Pracodawcy, Ochotnicze Hufce Pracy	działania ciągłe	PFRON, środki zewnętrzne, Europejski Fundusz Społeczny, fundusze przedsiębiorców

1.1.4 Współpraca z Ochotniczymi Hufcami Pracy w celu organizowania pracy i refundacji części jej kosztów przy zatrudnianiu osób młodocianych;

Młode osoby wypadające z systemu edukacji narażone są na wczesne wykluczenie społeczne. W celu przeciwdziałania takim sytuacjom należy zintensyfikować działania na rzecz zatrudniania osób młodocianych (od 15 roku życia). Działaniami tymi zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy, które zapewniają młodocianym kształcenie zawodowe, przyuczanie do zawodu, opiekę prawną, psychologiczną, doradcy zawodowego oraz pomagają w znalezieniu miejsca pracy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Jednostka organizacyjna	Powiatowy Urząd Pracy, Ochotnicze Hufce Pracy,	działania w miarę	środki własne przedsiębiorców,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

podległa Urzędowi Miasta	samorządy lokalne, przedsiębiorcy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szkoły	zidentyfikowany ch możliwości	Fundusz Pracy, budżet miasta, Europejski Fundusz Społeczny
--------------------------------	--	----------------------------------	---

1.2. Cel operacyjny: Aktywizacja zawodowa kobiet

W grupie osób bezrobotnych, wyłączonych z usteckiego rynku pracy, znaczący udział mają kobiety. Niewątpliwie wymagają one wsparcia i wypracowanie instrumentów pomocy, które obejmą możliwie szerokie grono kobiet.

Zadania:

1.2.1 Prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych z zakresu rynku pracy i przedsiębiorczości, skierowanych do kobiet;

Jednym z powodów wyłączenia kobiet z rynku pracy jest brak wiedzy na temat możliwości funkcjonowania na nim. Brak wiedzy łączy się albo z nieumiejętnością szukania informacji albo nieumiejętnością ich selekcjonowania (co jest istotnym mankamentem wobec ich nadmiaru). Istotne staje się zatem stałe monitorowanie informacji istotnych dla kobiet, odpowiednie ich segregowanie i przekazywanie, przy jednoczesnym wskazywaniu modeli „dobrych praktyk” – strategii działania przywracających kobiety na rynek pracy, które zakończyły się sukcesem. Działania promocyjno-informacyjne mogą mieć różnorodny charakter – od informacji zamieszczanych w mediach lokalnych, w na stronie www miasta, po opracowywanie broszur i informatorów i spotkania informacyjne

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji	Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,	działania ciągłe	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Europejskiej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie		Społeczny
--------------	-----------------------------------	--	-----------

1.2.2 Wspieranie kobiet w godzeniu życia zawodowego i rodzinnego;

Jedną z istotnych barier wejścia lub powrotu kobiet na rynek pracy jest niemożność godzenia życia zawodowego i rodzinnego (w tym obarczenie opieką wychowawczą nad dziećmi, opieką nad osobami starszymi i niepełnymi). Zadanie ma umożliwić kobietom aktywnym możliwość rozwoju zawodowego, bez zaniedbywania obowiązków rodzinnych. Zadanie może obejmować np. współfinansowanie systemu opieki na dzieckiem, doradztwo w zakresie organizacji pomocy domowej, wymianę informacji o istniejących usługach opiekuńczych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	działania ciągłe	Europejski Fundusz Społeczny, fundusze prywatne

1.2.3 Klub Integracji Kobiet. Organizacja spotkań informacyjnych i motywacyjnych dla kobiet;

Organizacja spotkań dla kobiet ma na celu wspieranie ich w procesie poszukiwania zatrudnienia i zdobywania nowych umiejętności zawodowych. Powołanie Klubu Integracji Kobiet, w ramach którego odbywać się będą spotkania z pracodawcami, spotkania z kobietami-przedsiębiorcami, beneficjentkami innych (udanych) programów aktywizujących – spółdzielni pracy, uczestniczek programu EQUAL, warsztaty aktywizujące. Dodatkową funkcją Klubu Integracji Kobiet mogłoby być nieformalne wsparcie w działaniach opiekuńczo-wychowawczych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miasta	Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	działania ciągłe	Fundusz Europejski Fundusz Społeczny
--	--	------------------	--------------------------------------

1.3.Cel operacyjny: Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych

System szkoleń i kursów od wielu lat jest jednym z głównych narzędzi aktywizacji osób bezrobotnych w naszym kraju. Niezbędnym czynnikiem umożliwiającym stworzenie efektywny systemu szkoleniowego jest bieżący monitoring potrzebnych kursów, odzwierciedlających sytuację na rynku pracy. Organizowane szkolenia powinny – niezbędnie – obejmować elementy, które zwiększają umiejętności samodzielnego poszukiwania pracy przez bezrobotnych.

Zadania:

1.3.1 Systematyczne badanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych;

Tematyka organizowanych szkoleń i kursów dla bezrobotnych musi być odpowiedzią na bieżące potrzeby osób bezrobotnych i pracodawców, stąd też ważne staje się stałe identyfikowanie tych potrzeb i podejmowanie działań służących ich zaspokajaniu. Proponujemy stworzenie możliwości bieżącego informowania o potrzebach szkoleniowych (formularz kwestionariusza dostępny w PUP i na stronie internetowej PUP w Uście oraz w Klubie Pracy i Klubie Integracji Społecznej, Klubie integracji Kobiet) podsumowywane raz na kwartał. Badanie osób biernych zawodowych i innych osób wyłączonych z rynku pracy oraz informowanie ich o wynikach badań i aktywne wskazywanie (promowanie) tych elementów prowadzonych szkoleń, które odpowiadają zdiagnozowanym potrzebom może być instrumentem pomocnym w budowaniu przekonania o wpływie na własny los i na instytucjonalną rzeczywistość, a przez to zachęcenie do udziału w kursach i szkoleniach.

Instytucja	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
------------	-----------	------------------	---------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

koordynująca			
Powiatowy Urząd Pracy	Urząd Miasta, jednostki szkoleniowe w Słupsku, pracodawcy	działania ciągle, informacja aktualizowana co kwartał	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, budżet miasta

1.3.2. Systematyczne badanie potrzeb pracodawców;

Tematyka organizowanych szkoleń i kursów dla bezrobotnych musi być także odpowiedzią na bieżące pracodawców, stąd też ważne staje się stałe identyfikowanie tych potrzeb i podejmowanie działań służących ich zaspokajaniu. Proponujemy prowadzenie powtarzalnego badania (raz w roku) pracodawców, w celu poznania ich planów rozwojowych, inwestycyjnych przekładających się na plany zatrudnienia (bądź redukcji zatrudnienia) oraz poszukiwanych przez nich kwalifikacji i zawodów (można na tej podstawie, w połączeniu z informacjami płynącymi ze zgłaszanych ofert pracy) wypracować ranking najbardziej i najmniej poszukiwanych kwalifikacji i zawodów. Ranking ten powinien być stale dostępny w Klubie Pracy, Klubie Integracji Społecznej, Klubie Integracji Kobiet, Informacji telefonicznej dla osób w sytuacji kryzysowej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy	Urząd Miasta Ustka, pracodawcy	działania ciągle, informacja aktualizowana co kwartał	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, budżet Miasta

1.3.3 Systematyczne analizy zapotrzebowania na umowy szkoleniowe z pracodawcami – kontynuacja działań

Umowy pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy, bezrobotnym i pracodawcą są bardzo efektywną formą współpracy, gdyż umożliwiają zaspokojenie potrzeb osób poszukujących pracy oraz firm poszukujących odpowiednio przeszkolonego pracownika. Można stosowane już działania wzmocnić przez wprowadzenie zasady mentoringu.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy	jednostki szkoleniowe, pracodawcy	działania ciągłe	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, pracodawcy

1.3.4 Stworzenie ponadlokalnej bazy danych instytucji szkoleniowych i edukacyjnych;

W Ustce bardzo słabo rozwinięta jest obecnie oferta szkoleniowa dla osób dorosłych. Należy ułatwić mieszkańcom dostęp do informacji o takiej ofercie poza Ustką. W tym celu należy stworzyć, systematycznie weryfikowaną i aktualizowaną, bazę danych instytucji szkoleniowych i edukacyjnych w Powiecie. W bazie (internetowej i drukowanej) powinny się znaleźć firmy szkoleniowe, szkoły, uczelnie wyższe oraz organizacje pozarządowe prowadzące kursy zawodowe, kierunkowe i ogólnorozwojowe, ze wskazaniem wielkości odpłatności oraz kursów nieodpłatnych, kierowanych do osób bezrobotnych i zatrudnionych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy	SOKS, UTW, szkoły, uczelnie wyższe, pracodawcy	działania ciągłe	Europejski Fundusz Społeczny

1.3.5. Organizacja kierunkowych kursów zawodowych – rozszerzenie dotychczasowych działań

Kursy zawodowe prowadzone są często na potrzeby konkretnych pracodawców (dlatego niezbędne jest rozpoznanie planów zatrudnieniowych i potrzeb pracodawców). Obejmują też nowoczesne techniki wykonywania danego zawodu bądź naukę korzystania z nowoczesnych technologii. Powiatowy Urząd Pracy podejmuje dziś takie zadania. Należy obecnie prowadzone działania rozszerzyć, aby były one łatwiej dostępne dla bezrobotnych mieszkańców. Należy kursami zawodowymi objąć także osoby z restrukturyzowanych

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

zakładów pracy, zagrożonych likwidacją miejsca pracy, tak aby płynnie mogły one zmienić pozycję na rynku pracy, a nie ją utracić.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Jednostka organizacyjna podległa Urzędowi Miasta	Powiatowy Urząd Pracy, jednostki szkoleniowe, szkoły, uczelnie wyższe w Słupsku, Zakład Doskonalenia Zawodowego w Słupsku	działania ciągłe	Budżet miasta, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

1.4. Cel operacyjny: Rozwój systemu poradnictwa zawodowego

Powiatowy Urząd Pracy powinien prowadzić cykliczne badania lokalnego rynku pracy, aktualizując informacje na jego temat, co ma niebagatelne znaczenie przy doborze instrumentów i narzędzi aktywizacyjnych. Monitoringowi poddane być powinny zawody deficytowe i nadwyżkowe na terenie Gminy Miejskiej, aspiracje i predyspozycje absolwentów szkół, kierunki kształcenia, etc. Takie działania podejmuje już Powiatowy Urząd Pracy w Ustce. Ważnym uzupełnieniem tych działań powinno być udoskonalone poradnictwo zawodowe, w którym określane byłyby ścieżki rozwoju karier indywidualnych.

Zadania:

1.4.1 Opracowanie i aktualizacja bazy danych, zawierającej segmentację bezrobotnych i poszukujących pracy według różnych kryteriów – **kontynuacja działania**

Segmentacja bezrobotnych i poszukujących pracy według różnych kryteriów (np. kwalifikacje, staż pracy, wiek, płeć etc.) powinna być punktem wyjścia dla tworzenia programów wsparcia kierowanych do określonych grup odbiorców. Działanie (już podjęte przez Urząd Pracy) umożliwia bardziej racjonalne wykorzystanie środków finansowych i osiągnięcie zamierzonych efektów. Baza ta powinna być stale dostępna w Klubie Pracy, Klubie Integracji Społecznej, Klubie Integracji Kobiet.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Powiatowy Urząd Pracy	Samorząd gminny, jednostki pozarządowe, organizacje szkoleniowe, pracodawcy	działania ciągłe	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny
-----------------------	---	------------------	---

1.4.2 Wdrożenie dla mieszkańców Miasta systemu informacji i promocji w zakresie programów rynku pracy;

Działania aktywizujące lokalny rynek pracy muszą uwzględniać system informacji dla osób bezrobotnych i pracodawców z zakresu nowych programów rynku pracy, organizowanych szkoleń, dostępnych form wsparcia etc. Aby dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców należy wykorzystywać uzupełniające się kanały informacyjne, w tym Miejski Klub Pracy, Klub Integracji Kobiet, KIS, tablice ogłoszeń, media lokalne i regionalne, Internet, ulotki, broszur, konferencje, etc.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy	Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej Urzędu Miasta, prasa lokalna	działania ciągłe	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

1.4.3 Rozszerzenie działań Miejskiego Klubu Pracy – kontynuacja działania

Dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców powinny zostać zorganizowany w Miejski Klub Pracy, prowadzący działania informacyjne i poradnictwa z zakresu nowych programów rynku pracy, nowych możliwości dla bezrobotnych i pracodawców, organizowanych szkoleń etc. Jego siedzibą jest Powiatowy Urząd Pracy. Należy rozszerzyć formę działań i zachęcić osoby zagrożone utratą pracy, zainteresowane przekwalifikowaniem, uruchomieniem własnej działalności gospodarczej do uczestnictwa w Klubie Pracy

Instytucja	Partnerzy	Okres	Źródła finansowania
-------------------	------------------	--------------	----------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

koordynująca		realizacji	
Powiatowy Urząd Pracy	SOKS, pracodawcy, agencje pracy	Zadanie ciągłe	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

1.4.4 Współpraca Powiatowego Urzędu Pracy ze szkołami w zakresie doradztwa zawodowego i kształtowania kariery zawodowej młodych ludzi – kontynuacja działań

Kształtowanie kariery zawodowej powinno rozpoczynać się już od szczebla szkół podstawowych. Młodzież szkolna powinna mieć wsparcie zarówno w pedagogach szkolnych, jak i w profesjonalnie przygotowanych do tego doradcach zawodowych. Współpraca może być wzmocniona przez konsultacje uczniów klas ostatnich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z doradcą zawodowym na początku semestru ostatniej klasy. Dla ucznia przygotowywana byłaby indywidualna ścieżka kariery zawodowej, którą weryfikowałby i do której realizacji motywowałby pedagog szkolny (obecnie pedagog szkolny ma za zadanie przede wszystkim rozwiązywać problemy dyscyplinarne w szkole)

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy	szkoły, pracodawcy, organizacje pozarządowe	działania cykliczne – konsultacje na początku każdego semestru szkolnego	Budżet gminy, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

1.5. Cel operacyjny: Zwiększenie szans dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem przez podejmowanie prac czasowych

Osoby dotknięte lub zagrożone wykluczeniem społecznym (w tym osoby długotrwale bezrobotne, uzależnione, niepełnosprawne, bezdomne) cechują się na ogół wysokim poziomem bierności, ale także bezradności. Brak kompetencji, które pozwoliłyby im wyjść z negatywnej sytuacji, skutkuje często podejmowaniem działań kończących się porażką – a ta wzmacnia ich poczucie niemożności zmiany własnej sytuacji życiowej (bezradność) i oczekiwania pomocy z zewnątrz (roszczeniowość).

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadania:

1.5.1 Organizacja we współpracy z pracodawcami prac krótkoterminowych dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobotnych i poszukujących pracy – kontynuacja działania;

Prace krótkoterminowe (np. na zastępstwo, wolontariat) są nierzadko pierwszym zetknięciem się osób z grup marginalizowanych z rynkiem pracy oraz ułatwiają im integrację ze społeczeństwem. Pracodawcom umożliwiają natomiast bieżące, efektywne prowadzenie firmy np. w okresie wakacji czy długotrwałej choroby pracownika. Istotne jest wprowadzenie narzędzi motywujących osoby wykluczone do podejmowania przynajmniej takich prac.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
SOKS	MOPS, PUP, pracodawcy i organizacje pracodawców, agencje pracy czasowej, Ochotnicze Hufce Pracy w Słupsku, PCPR w Słupsku, MOPS	działania w miarę zidentyfikowanych potrzeb (monitorowanych w badaniu pracodawców)	Budżet miasta, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, PFRON

1.5.2 Organizacja warsztatów i szkoleń aktywizujących dla osób wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym;

Warsztaty i szkolenia będą miały na celu zdiagnozowanie potencjału zawodowego osób z grup marginalizowanych oraz podnoszenie ich kwalifikacji zawodowych. Służyć będą także przezwyciężaniu problemów, z którymi borykają się te osoby. Powinny obejmować przede wszystkim działania motywacyjne i udostępniać wzory (modele „dobrych praktyk”) działań, wyposażać w umiejętność poruszania się na rynku pracy (jak, gdzie szukać, pracy, jak przygotować CV, list motywacyjny, jak prezentować się na rozmowie kwalifikacyjnej, na co zwracać uwagę w umowach o pracę, itp.)

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

oraz informacje o systemie wsparcia (instytucjonalnego i finansowego) dla osób powracających i wchodzących na rynek pracy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
MKRPA	PUP, Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, pracodawcy	działania w miarę zidentyfikowanych potrzeb	Budżet miasta, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, PFRON

1.5.3 Zorganizowanie Klubu Integracji Społecznej;

Klub Integracji Społecznej to jednostka organizacyjna, której celem jest realizacja działań umożliwiających udzielenie indywidualnym osobom oraz ich rodzinom pomocy w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania, miejscu pobytu lub w miejscu pracy oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS będzie prowadzony przez MOPS

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
MOPS	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Wydział SOKS Urzędu Miasta, Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy, Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski, Wojewoda Pomorski, organizacje pozarządowe	2010-2011	Gminny fundusz rozwiązywania problemów alkoholowych, Marszałek Województwa, Fundusz Pracy, PFRON

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1.5.4 Finansowanie prac społecznie użytecznych – kontumacja działania

Uzasadnienie zadania			
Możliwość tworzenia miejsc pracy w formie prac społecznie użytecznych wynika z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zakres takich prac na własnym terenie oraz zapotrzebowanie na nie powinien identyfikować samorząd lokalny. Dobór osób angażowanych do prac społecznie użytecznych opierałby się m.in. na informacji z MOPS oraz pośrednio z Powiatowego Urzędu Pracy. Urząd Miasta może wnioskować do Powiatowego Urzędu Pracy o zatrudnieniu wyselekcjonowanych osób w konkretnym zakresie pracy. Powiatowy Urząd Pracy finansowałby zatrudnienie przy takiej formule prac społecznie użytecznych.			
Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Urząd Miasta, Powiatowy Urząd Pracy – finansowanie	MOPS, organizacje pozarządowe	Działania ciągłe	Fundusz Pracy

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1.6. Cel operacyjny: Promocja przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem samo zatrudnienia

Jednym z mechanizmów wejścia na rynek pracy jest stworzenie własnego miejsca pracy przez osoby bezrobotne. Z badań poprzedzających przygotowanie Strategii wynika, że bardzo niewielu bezrobotnych bierze dziś pod uwagę taką możliwość. Konieczna jest intensyfikacja i konsolidacja działań na rzecz promowania samo zatrudnienia.

Zadania:

1.6.1 Organizacja szkoleń i doradztwa dotyczącego zakładania własnego biznesu;

Prowadzenie własnej działalności gospodarczej budzi lęk u osób bezrobotnych i tych zagrożonych utratą pracy, przede wszystkim z powodu nieznamości przepisów, zasad prowadzenia firmy, znajomości możliwości współfinansowania samodzielnego startu przedsiębiorstwa. Niezbędne są działania podnoszące poziom wiedzy na ten temat.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej	Powiatowy Urząd Pracy, przedsiębiorcy, jednostki szkoleniowe, organizacje Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego w Słupsku, Urząd Skarbowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych	działania w miarę zidentyfikowanych potrzeb	Budżet miasta, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

1.6.2 Wydanie informatora dla osób zakładających swoją firmę po raz pierwszy;

Informator ma stanowić kompendium wiedzy dla osób zakładających własną firmę. Znajdą się w nim informacje, w jaki sposób „krok po kroku” założyć firmę, jaką wybrać formę opodatkowania, jak zatrudnić pracowników, gdzie uzyskać wsparcie finansowe, jakich błędów unikać etc. Informator powinien być dostępny w formie drukowanej i internecie oraz musi być regularnie aktualizowany przez Inkubator Przedsiębiorczości.

Instytucja	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
-------------------	------------------	-------------------------	----------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

koordynująca			
Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej UM Ustka	Powiatowy Urząd Pracy, przedsiębiorcy, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe	działania w miarę zidentyfikowanych potrzeb	Budżet miasta, Fundusz Pracy

1.6.3. Powołanie Inkubatora Przedsiębiorczości

Inkubator Przedsiębiorczości jako stowarzyszenie wspierania rozwoju gospodarczego prowadzi działalność użyteczną publicznie, którego celem jest rozwoju gospodarczego i społecznego, w tym rozwoju przedsiębiorczości, wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich w zakresie działalności rolniczej, pozarolniczej, edukacji, kultury i turystyki, promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy, działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe, samorządy oraz podmioty realizujące zadania pożytku publicznego.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej UM Ustka	Fundusz Pożyczkowy, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe, PUP, Klub Pracy, Klub Integracji Kobiet	działania w miarę zidentyfikowanych potrzeb	Budżet miasta

2.Cel strategiczny: Rozwój pomocy społecznej

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2.1. Cel operacyjny: Doskonalenie zaplecza instytucjonalnego instytucji pomocy społecznej.

Ważnym elementem wzmacniającym skuteczność działań administracji pracy i instytucji pomocy społecznej jest nadanie ich działaniom – w jak największym możliwym wymiarze – aktywnego charakteru. W tym celu niezbędne jest wspieranie przedsięwzięć, które ułatwiają włączenie (powrót) osób zagrożonych wykluczeniem w życie społeczne, w tym w rynek pracy, w formie, która w najmniejszym stopniu niesie ze sobą skutki uboczne w postaci dalszego ubezradnienia i wzmacniania bierności.

Zadania:

2.1.1 Wspieranie inicjatyw służących utworzeniu Klubu Integracji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;

Konieczne jest zintegrowane wsparcie ze strony wszystkich instytucji zajmujących się polityką społeczną służące stworzeniu KIS.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
MOPS	PCPR, PUP, organizacje pozarządowe, Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu	Działania ciągłe	fundusze zewnętrzne (Urząd Marszałkowski) Fundusz Pracy, budżet Gminy Miasta Ustka funduszy przeznaczonych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

2.1.2 Wspieranie rozwoju zatrudnienia socjalnego

Korzystnym rozwiązaniem dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym także dla osób młodych, bez jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego) może być także podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej. Spółdzielnia socjalna - forma prawna przedsiębiorstwa mająca umożliwić jej członkom, którymi mogą być zasadniczo tylko osoby wykluczone społecznie i dotknięte przez los (bezrobotni, niepełnosprawni, alkoholicy, narkomani itp.), powrót do uregulowanego życia społecznego i rynku pracy. Spółdzielnia

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

socjalna, jako rodzaj spółdzielni pracy, opiera się na zasadzie osobistego świadczenia pracy przez jej członków. Członkowie spółdzielni kształtują umiejętność pełnienia ról społecznych, nabywają umiejętności zawodowe, przyuczają się do zawodu, przekwalifikowują się bądź podnoszą swoje kwalifikacje.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, MOPS, organizacje pozarządowe	Działania ciągłe	Fundusz Pracy, budżet miasta, fundusze zewnętrzne

2.2.Cel operacyjny: Rozwój współpracy instytucji pomocy społecznej w powiecie

Rolą instytucji pomocy społecznej (zarówno o charakterze publicznym, jak i niepublicznym) jest dotarcie i wspieranie osób i rodzin wymagających pomocy. Brak porozumienia i współpracy pomiędzy tymi instytucjami może powodować powielanie pomocy i mniej efektywne wydatkowanie środków na pomoc społeczną. Współpraca ta mieć inny niż tylko formalny charakter, to znaczy wiązać się ma nie tylko z wymianą informacji, ale z tworzeniem zintegrowanych programów kierowych równolegle lub wspólnie przez kilka instytucji polityki społecznej do danej rodziny (współpraca dotyczyć ma rozwiązania konkretnego przypadku i np. obejmować równolegle wsparcie dla dzieci i włączenie ich w działania edukacyjne i sportowe, aktywizację zawodową dorosłych członków rodziny – kursy zawodowe i motywacyjne, włączenie do spółdzielni socjalnych dorosłych, wsparcie w wychodzeniu z uzależnień, pomoc w znalezieniu możliwości opieki dla niesamodzielnych członków rodziny, itp.)

Zadania:

2.2.1 Utworzenie Punktu Informacyjnego dla osób w sytuacjach kryzysowych.

Wielość i wielowątkowość spraw prowadzonych przez różne instytucje pomocy społecznej w Mieście Ustka nie zawsze docierają w odpowiedniej formie do samych

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

zainteresowanych (czego wyrazem jest m.in. brak świadomości mieszkańców działań podejmowanych przez władze miasta na rzecz rozwiązywania problemów społecznych) lub docierają do nich w postaci zdeformowanej (przykładem jest tzw. „renta alkoholowa”). Wobec tego należy stale doskonalić proces przepływu informacji, wykorzystując różne narzędzia i kanały informacji, m.in. punkt informacyjny, w którym osoba potrzebująca pomocy uzyska pełną informację o wszystkich dostępnych dla niej i jej rodziny form pomocy, w tym do informacji o dostępnych sposobach wsparcia działań opiekuńczo-wychowawczych. Istnienie Punktu Informacyjnego powinno być promowane w postaci happeningi, konkursy dla dzieci, foldery, ulotki, spotkania z mieszkańcami, „dni otwarte” w instytucjach pomocy społecznej, informacje w prasie lokalnej i regionalnej, Internecie, etc.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
MOPS	Wydział SOKS i Wydział Promocji Urzędu Miasta, Bene Vita, organizacje pozarządowe, media lokalne, Kościół	Działania ciągłe	budżet gminy miejskiej, fundusze zewnętrzne

2.2.2 Zlecanie organizacjom pozarządowym zadań i przyznawanie dotacji w formie otwartych konkursów – kontynuacja działania

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie pozwala instytucjom polityki społecznej powierzanie realizacji powierzonych zadań pomocowych instytucjom niepublicznym. Priorytetowo w Mieście traktowane będą (i już są) następujące zadania: pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, kultura, kultura fizyczna, edukacja i wychowanie, wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych, promocja miasta i rozwój turystyki.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Spraw Społecznych,	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy	Działania ciągłe	Budżet miasta, fundusze

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Oświaty, Kultury i Sportu	Rodzinie, MOPS, szkoły		zewnętrzne
---------------------------	------------------------	--	------------

2.2.3 Współpraca instytucji pomocy społecznej w Mieście w aplikowaniu o fundusze strukturalne Unii Europejskiej;

Europejski Fundusz Społeczny udostępnia środki pozwalające na finansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej (w tym w ramach projektów systemowych). Szansę na pozyskanie środków i skuteczne ich wykorzystanie mają szczególnie takie projekty, które zakładają współpracę różnych instytucji pomocy społecznej w gminie i aktywny udział grup, do których kierowane są projekty.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej	PUP, MOPS, Wydział SOKS Urzędu Miasta, Zespół Konsultacyjno-Koordynujący, organizacje pozarządowe	Działania cykliczne, zależne od konkursów na projekty współfinansowane z EFS	Budżet Miasta

2.3. Cel operacyjny: Rozwój profilaktyki oraz terapii osób uzależnionych i współuzależnionych - kontynuacja działań

Profilaktyka uzależnień oraz związana z nią często promocja zdrowia to jedno z ważnych zadań gminy w sferze społecznej. Prowadząc działania profilaktyczne, należy kontynuować działania lecznicze i terapeutyczne osób już uzależnionych. Dodatkowo należy rozwijać w mieście proces wsparcia rodzin i osób współuzależnionych. Procesem równoległym do profilaktyki i terapii uzależnień muszą być działania służące promocji zdrowia, zdrowego stylu życia oraz kreowanie mody na sport, rekreację ruchową i aktywność fizyczną.

Zadania:

2.3.1 Zacieśnianie współpracy instytucji pomocy społecznej z pedagogami szkolnymi i lekarzami w profilaktyce i identyfikacji uzależnień u dzieci i młodzieży;

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Nauczyciele, pedagodzy szkolni i lekarze są często pierwszymi osobami, które potrafią wykryć u dziecka lub młodej osoby oznaki kontaktu (lub wręcz uzależnienia) z alkoholem, narkotykami czy innymi środkami odurzającymi. Nawet podejrzenie kontaktu z alkoholem i narkotykami nie może być lekceważone i informacja o tym powinna być przekazywana rodzicom. Współpraca różnych instytucji i środowisk na tym polu powinna mieć charakter spotkań, powtarzanych badań ankietowych wśród uczniów, wymiany informacji i wspólnych szkoleń, które umożliwią szybką identyfikację zagrożeń i przeciwdziałanie procesowi rozprzestrzeniania się problemu. Niezmiernie ważne jest także rozwijanie w szkołach funkcji psychologa szkolnego. Poza standardowymi działaniami promującymi wolność od uzależnień i informowaniu o szkodliwości uzależnień, niezbędne jest prowadzenie szkoleń dla nauczycieli i wychowawców, pozwalające im na wczesne wykrywanie problemów.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Komenda Miejska Policji	Ośrodek Zdrowia, Wydział SOKS Urzędu Miasta, policja, Sąd Rejonowy, zakłady opieki zdrowotnej, szkoły, organizacje pozarządowe, kluby sportowe, dom kultury	Działania ciągłe	Budżet miasta, fundusze zewnętrzne, sponsorzy

2.3.2 Stworzenie systemu wsparcia rodzin z problemami uzależnień oraz wsparcia osób współuzależnionych;

Problem uzależnień dotyczy nie tylko samych uzależnionych, ale także ich rodzin i osób współuzależnionych. Obecnie w mieście nie funkcjonuje system wsparcia dla tych grup. Osoby współuzależnione, dzięki odpowiedniej terapii i kontaktom ze specjalistami, poznają dokładną specyfikę problemu uzależnień, sposoby reagowania na zachowania osób

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

uzależnionych, a także stają się pomocne w procesie wychodzenia z nałogu osób bliskich. Terapia osób współuzależnionych to możliwość zdobycia wiedzy i doświadczenia, które uzupełni proces leczenia osób uzależnionych i wpłynie na zmniejszenie problemu uzależnień.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
MOPS	Wydział SOKS Urzędu Miasta, Zespół Opieki Zdrowotnej w Ustce, ośrodki pomocy społecznej, policja, organizacje pozarządowe	Działania ciągłe	budżet miasta, fundusze zewnętrzne

2.3.3. Stworzenie systemu wsparcia dla ofiar przemocy rodzinnej;

Powołanie Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (zgodnie z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006 – 2016), którego celem jest zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy, dysfunkcjami wychowawczymi, zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie, zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie, poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, pomoc w sytuacjach kryzysowych – współpraca z istniejącą w Mieście noclegownią w celu zapewnienia czasowego lokum dla ofiar przemocy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
MOPS	Wydział SOKS Urzędu Miasta, Zespół Opieki Zdrowotnej w Ustce, ośrodki pomocy społecznej, policja,	Działania ciągłe	środki własne gminy, dotacje z budżetu państwa,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	organizacje pozarządowe (Bene Vita, Caritas)		środki z Narodowego Funduszu Zdrowia
--	--	--	--------------------------------------

2.4. Cel operacyjny: Zorganizowanie efektywnego systemu opieki nad osobami starszymi i niepełnymi oraz dziećmi

Jednym z powodów wyłączenia społecznego rodzin jest całkowite lub częściowe przeniesienie na nie konieczności opieki nad członkami rodziny, którzy są niesamodzielnymi (dzieci bez opieki przedszkolnej, osoby przewlekle chore bądź stare). Tym bardziej ważne jest, aby wzmocnić istniejący już w Mieście system opieki nad tymi osobami.

Zadania:

2.4.1 Pozyskiwanie i szkolenie kandydatów do prowadzenia pozainstytucjonalnych form opieki dla osób starych i niepełnych bądź niesamodzielnych;

Należy uzupełnić funkcjonujący obecnie system opieki nad osobami starszymi i przewlekle chorymi (dziś spoczywający na pielęgniarkach środowiskowych) oraz dziećmi do 6. roku życia o mniej konwencjonalne instytucje (typu „Dzienna Mama”, projekt EQUAL)– promowania idei zakładania działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług opiekuńczych i wsparcie osób zainteresowanych: merytoryczne (szkolenia) i finansowe (np. mikropożyczki, kredyty preferencyjne)

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	MOPS, organizacje pozarządowe (Centrum Pomocy Dzieciom, Bene Vita, Caritas), placówki oświatowe, PUP	Działania ciągłe	Budżet gminy, budżet powiatu, środki zewnętrzne, EFS

2.4.2 Organizacja szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych i konkursów pogłębiających wiedzę i rozwijających zainteresowania uczniów;

Rozbudowa programu zajęć pozalekcyjnych we wszystkich typach szkół umożliwi samorealizację dzieciom i młodzieży, rozbudzi ich aspiracje, a także pozwoli na wypełnienie czasu wolnego w atrakcyjny i pożyteczny sposób. Dodatkową funkcją jest też integracja społeczna dzieci z rodzin wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Dyrektorzy szkół	Wydział SOKS UM, organizacje pozarządowe	Działania ciągłe	Budżet miasta, fundusze zewnętrzne, sponsorzy

2.4.3 Platforma edukacyjna. Współpraca szkół z domami kultury, klubami sportowymi i organizacjami pozarządowymi w organizacji czasu wolnego młodzieży;

Istotnym działaniem strategicznym powinno być też zintegrowanie działań już prowadzonych w Mieście na rzecz dzieci. Oferta „czasu wolnego” dla dzieci i młodzieży (z wszystkich przedziałów wiekowych) powinna być efektem współpracy wszystkich instytucji i organizacji działających na polu oświatowo-wychowawczym. Istotne, aby zapewnić młodzieży możliwość korzystania z tej oferty zwłaszcza w ferie zimowe.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Dyrektorzy szkół	Wydział SOKS UM, organizacje pozarządowe	Działania ciągłe	Budżet Miasta, fundusze zewnętrzne

2.4.4 Promocja aktywności obywatelskiej.

Niezbędne jest promowanie wśród młodzieży zasad wolontariatu i uczestnictwa w działaniach organizacji pozarządowych. Wolontariat pełni kilka funkcji: jest często pierwszym krokiem na drodze rozwoju zawodowego, uwrażliwia młodzież na problemy społeczne, wzmacnia działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych (wolontariusze mogą kadrowo wspierać między innymi Punkt Informacyjny, pielęgniarki środowiskowe, działania Centrum Pomocy Dzieciom, działania na rzecz ofiar przemocy rodzinnej). Promocja tej formy aktywności i docieranie z informacją o wolontariacie do młodzieży powinny być efektem współpracy działań szkół i organizacji pozarządowych z terenu miasta.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Promocji Urzędu Miasta	Dyrektorzy szkół, Wydział SOKS Urzędu Miasta Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe	Działania ciągłe	Budżet miasta, fundusze zewnętrzne

3. Cel strategiczny: Wyrównywanie dostępu do wysokiej jakości edukacji, świadczeń zdrowotnych, kultury, sportu i mieszkalnictwa

3.1.Cel operacyjny: stworzenie oferty edukacyjnej dla ludzi dorosłych

W chwili tworzenia Strategii w Mieście Ustka nie istnieje w zasadzie oferta edukacyjna dla ludzi dorosłych, posiadających zatrudnienie. Istniejąca oferta edukacyjna kierowana jest w Ustce do dwóch grup: osób bezrobotnych (do nich kierowane są działania edukacyjne Powiatowego Urzędu Pracy) i osób starszych (Uniwersytet Trzeciego Wieku).

Zadania

3.1.1 Zbudowanie w mieście oferty edukacyjnej dla ludzi dorosłych.

Włączenie się do rynku pracy, powrót na rynek pracy, a także utrzymanie się na nim wymaga podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji. Kontynuacja edukacji powoduje także większą otwartość, gotowość sięgania po nowe technologie, sprzyja twórczemu rozwiązywaniu problemów i trudności życiowych oraz elastycznemu reagowaniu na zmiany społeczne. Z tej perspektywy ważne staje się stworzenie oferty (realizowanej przez ponadgimnazjalne szkoły w Ustce) kursów ogólnorozwojowych dla dorosłych mieszkańców Ustki. Oferta kształceniowa poza – stanowiącymi trzon – kursami ogólnorozwojowymi, powinna obejmować także elementy kształcenia zawodowego, zwłaszcza bazujących na nowoczesnych technologiach.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział SOKS	Dyrektorzy szkół, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje	Działania ciągłe	Budżet miasta, fundusze zewnętrzne

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	pozarządowe		
--	-------------	--	--

3.2.Cel operacyjny: stworzenie i promowanie oferty kulturalnej i sportowej dla mieszkańców

Zadania

3.2.1.Utworzenie oferty i bazy danych o propozycjach spędzania czasu wolnego – kultura

Ważnym elementem budowania wysokiej jakości życia w Ustce jest możliwość zagospodarowania czasu wolnego w mieście przez cały rok. Obecnie kalendarz imprez kulturalnych koncentruje się przede wszystkim na sezonie wakacyjnym. Stworzenie „Platformy Kulturalnej” Ustki (tj. platformy spotkań wszystkich instytucji kulturalnych lub instytucji prowadzących jakiegokolwiek działania o charakterze kulturalnym), w której pojawiłaby się możliwość wypracowania całorocznego kalendarza imprez mogłaby także wpłynąć pozytywnie na wydłużenie sezonu turystycznego Ustki. Tak wypracowany całoroczny informator kulturalny (połączony z informacją o możliwościach turystycznych, rekreacyjnych, sportowych) wydawany byłby z udziałem środków zewnętrznych (np. sponsorów imprez masowych)

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Promocji Urzędu Miasta	Dom Kultury, instytucje kulturalne, Wydział SOKS, organizacje pozarządowe	Działania ciągłe	Budżet miasta, fundusze zewnętrzne

3.3.Cel operacyjny: stworzenie i promowanie programu zdrowego stylu życia

Zadania

3.3.1 Zapewnienie dostępu do pełnej oferty leczenia dla wszystkich grup mieszkańców

W Ustce rozwinięta jest baza uzdrowiskowa, jednak niezbędne jest zagwarantowanie do niej dostępu wszystkich grup mieszkańców oraz dokładanie starań, by oferta kierowana do mieszkańców była jak najbardziej pełna i konkurencyjna do ofert komercyjnych. Oznacza to dbałość, by umowa z właścicielem/dzierżawcą „uzdrowiska” przewidywała konieczność świadczenia usług dla mieszkańców.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Jednostka Urzędu Miasta	organizacje pozarządowe	Działania ciągłe	Budżet miasta, fundusze zewnętrzne

3.3.2 Utworzenie oferty zajęć sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla wszystkich grup wiekowych, zwłaszcza dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Baza oferty działań sportowych powinna być uzupełniona o pełną ofertę zajęć turystycznych i rekreacyjnych, które wykorzystywałyby potencjał Ustki i jej specyfikę krajobrazową – atuty opisane w Strategii Rozwoju Turystyki Ustki. Takie uzupełnienie zwiększyłoby poziom wiedzy zarówno mieszkańców, jak i turystów, o możliwościach, zagospodarowania czasu wolnego i zwiększyłoby atrakcyjność miasta. Wydanie informatora (sprzedawanego w sezonie turystycznym – środki pozyskane ze sprzedaży oraz pochodzące od sponsorów umożliwi bezpłatną dystrybucję informatorów wśród mieszkańców) wymaga ustalenia kalendarza imprez sportowych oraz aktualnego wykazu możliwości całorocznego lub sezonowego korzystania z bazy sportowej i rekreacyjnej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Promocji UM	Kluby sportowe, Wydział SOKS, organizacje pozarządowe	Działania cykliczne – raz w roku	Budżet miasta, fundusze zewnętrzne

3.3.3. Promocja zdrowia i aktywnego stylu życia

Ustka ma wszelkie cechy sprzyjające aktywności ruchowej i zmiany przyzwyczajzeń, które nie służą zdrowiu. W ramach promocji zdrowia można prowadzić wiele działań: imprezy, festyny, happeningi i konkursy we współpracy z zainteresowanymi podmiotami (m.in. instytucje opieki zdrowotnej, kluby sportowe, dom kultury, organizacje pozarządowe, szkoły, media lokalne). Działania te powinny być połączone z promowaniem możliwości rekreacyjnych i turystycznych w Ustce i okolicy.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział SOKS UM	zakłady opieki zdrowotnej, samorządy gminne, szkoły, organizacje pozarządowe, kluby sportowe, dom kultury, media lokalne	Działania ciągłe	budżet miasta, Narodowy Fundusz Zdrowia, fundusze zewnętrzne, sponsorzy

3.3.4. Zapewnienie możliwości dostępu do mieszkań komunalnych – kontynuacja działań

W ciągu ostatnich lat znacząco poprawił się dostęp do mieszkalnictwa dzięki istnieniu Usteckiego Towarzystwa Budownictwa Socjalnego. Wskazana jest kontynuacja działań, z uwzględnieniem zwiększenia dostępu do tej formy zakupu mieszkań także dla osób młodych, samotnych, ale pracujących w Ustce. Dalsza realizacja programu rewitalizacji zawartego w dokumencie *Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Ustka* z głównym z uwzględnieniem celu nadrzędnego: kompleksowej odnowy przestrzennej, gospodarczej i społecznej wyznaczonych obszarów miasta, tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
UTBS Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej	Urząd Miasta	Działania ciągłe	budżet miasta, fundusze zewnętrzne, sponsorzy

4.Cel strategiczny: Partnerstwo i współpraca podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii

Strategia może być sprawnie realizowana tylko przy dwóch założeniach. Po pierwsze powinna ona być tworzona we współpracy ze wszystkimi środowiskami lokalnymi (instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, mieszkańcami, pracodawcami). Po drugie jej realizacja wymaga stałego monitoringu, którego celem jest stałe budowanie motywacji do jej realizacji, kontrola postępów jej realizacji, weryfikacja celów operacyjnych i zadań w niej założonych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4.1.Cel operacyjny: utrzymanie działania Zespołu Konsultacyjno-Koordynacyjnego

Zadania:

4.1.1.Zmiana funkcji Zespołu Konsultacyjno-Koordynacyjnego na zespół monitorujący wdrażanie Strategii

Powodzenie w rozwiązywaniu problemów społecznych jest zależne nie tylko od zdiagnozowania tych problemów lub wskazania możliwych rozwiązań, czy działań naprawczych, ale także – lub przede wszystkim – od tego, w jaki sposób działania te będą wdrażane. Niezbędne jest utrzymanie funkcjonowania Zespołu Konsultacyjno-Koordynacyjnego, który odpowiadać będzie za wdrażanie Strategii. Zespół powinien spotykać się cyklicznie (np. raz na kwartał) w celu sprawozdania działań podejmowanych w ramach realizacji Strategii oraz wprowadzania (proponowania) zmian w niej zaprojektowanych. Celem spotkań Zespołu powinna być także koordynacja podejmowanych działań (tj. nadzór nad tempem realizacji poszczególnych zadań, ocena ich adekwatności i skuteczności oraz ułatwienie współpracy zaangażowanym instytucjom).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział SOKS UM	Wydziały Urzędu Miasta, organizacje pozarządowe, policja, ośrodki zdrowia, przedstawiciele pracodawców, szkoły, instytucje kulturalne, PUP, MOPS	Działania cykliczne – raz na kwartał	budżety miasta, fundusze zewnętrzne,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4.1.2. Pozyskiwanie środków na wdrażanie Strategii

Zespół Konsultacyjno-Koordynujący – z pomocą Wydziału Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej Urzędu Miasta – powinien przygotowywać wnioski o środki na wdrażanie Strategii. Zespół może stanowić ciało doradcze, a wykonawstwo (przygotowanie aplikacji) spoczywać będzie na odpowiednim Wydziale Urzędu Miasta.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania
Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Europejskiej	Wydziały Urzędu Miasta, organizacje pozarządowe, policja, ośrodki zdrowia, przedstawiciele pracodawców, szkoły, instytucje kulturalne, PUP, MOPS	Działania cykliczne	budżety miasta, fundusze zewnętrzne,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIKI:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wykaz wykorzystanych dokumentów

Dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego, oddział w Słupsku

Dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego, raporty regionalne dla Województwa Pomorskiego i Powiatu Słupskiego

Dane statystyczne Inspektora ds. Oświaty w Urzędzie Miasta Ustka

Dane statystyczne Miejskiej Komendy Policji w Ustce

Dane Statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku, Filia w Ustce

Dane statystyczne Straży Miejskiej w Ustce

Dane statystyczne Usteckiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego

Dane statystyczne Wydziału Spraw Obywatelskich i Administracyjno-Gospodarczych

Dane urzędowe Wydziału Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Ustka

Narodowa Strategia Integracji

Narodowy Plan Rozwoju. Strategia polityki społecznej na lata 2007-2013

Rejestr pracodawców Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku, Filia w Ustce

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Bene Vita za 2008 rok

Sprawozdanie za 2008 rok Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustce

Sprawozdanie za 2008 rok Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku, Filia w Ustce

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego do 2013

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ustka na lata 2005-2015

Strategia Rozwoju Miasta Ustka do roku 2020

Strategia Rozwoju Portu Morskiego w Ustce do Roku 2021

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Słupskiego do roku 2011

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Miasto Ustka na lata 2007-2013

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego

Studium Komunikacyjne Miasta Ustka

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Diagnoza problemów społecznych Gminy Miasto Ustka – raport z przeprowadzonych badań i analiz problemów społecznych w Gminie Miasto Ustka

Diagnozę problemów społecznych Gminy Miasto Ustka sporządzono na podstawie badania empirycznego, które na zlecenie Gminy Miasto Ustka wykonała Pracownia Badań Społecznych i Marketingowych „Soma” w okresie XII 2008-III 2009.

Przedmiotem badania była pogłębiona analiza i rozpoznanie problemów społecznych Miasta Ustka.

Przeprowadzone badanie empiryczne, połączone z analizą danych urzędowych – zamieszczane poniżej – pozwoliło na wskazanie obszarów priorytetowych Strategii.

W wyniku prowadzonych badań i analiz opracowano raport, w którym zawarta jest diagnoza sytuacji społecznej Ustki, z uwzględnieniem opinii mieszkańców Miasta. Raport z przeprowadzonych badań i analiz problemów społecznych w Gminie Miasto Ustka stanowi załącznik 2 do niniejszego dokumentu.